

Musisk Analyse

I dette afsnit vil jeg, med fokus på stilistik og musiske virkemidler, lave musiske analyser af tre numre fra Nas' plade "*Illmatic*"⁵: "*N.Y. State of Mind*"⁶, "*Memory Lane (Sittin' in da Park)*"⁷ og "*Represent*"⁸. Jeg har valgt disse tre numre af lyriske årsager, men også grundet, at alle er produceret af "DJ Premier". Jeg har også, for at skabe en rød tråd, og for at kunne se en direkte udvikling, valgt et nummer til min perspektivering/diskussion, der er produceret af DJ Premier.

I min musiske analyse vil jeg både analysere nummeret auditivt, men også analysere numrene ud fra noder. Noderne er noteret af undertegnede, da det ikke er muligt at finde partitur på ovenstående numre. Nodeeksemplerne er forholdsvis korte, da sangene er opbygget i ostinater, og et 4 takters ostinat, eller to 4 takters ostinater (vers/omkvæd) er gennemgående for hele sangen. Variationer i sangen i forhold til noderne, vil blive oplyst hvis det er relevant for analysen. Mp3 filerne vil være noteret i bilagene som, 1, 2 og 3, mens noderne vil være noteret i bilagene som 1a, 2a, og 3a. Da numrene er produceret ud fra samples og ikke live indspilninger, eller egen producerede melodier osv., har jeg valgt ikke som sådan at gå i dybden med en melodisk analyse. Det centrale i min analyse er, hvordan og hvorfor de har valgt at bruge netop disse samples, og hvordan de samples akkompagnerer hinanden. Det er også centralt, hvordan de samples underbygger eller komplimenterer Nas' tekster, og generelt pladens/numrenes stilistiske træk. Jeg har dog inddraget elementer fra den melodiske analyse, da nogle ting er relevante, så som: form, rytmik, motiver, bevægelse, tonemateriale og karakter. Udover det, vil jeg komme ind på, samples/produktion og instrumentering.

N.Y State of Mind

*N.Y State of Mind*⁹ er bygget op omkring 3 samples, der ligger grund for instrumenteringen. Trommerne er samplet fra "Kool & the Gang" nummeret N.T¹⁰, og er et klassisk trommebreak, brugt i utallige hiphop produktioner, alt fra N.W.A til Snoop Dogg, fra slut 80'erne til slut 90'erne. eet, er et 2 takters ostinat, der varierer i a1 og a2, Forskellen er en rigtige forskel er en storetromme

⁵ Jones, Nasir Bin Olu Dara. *Illmatic*. New York, Columbia Records, 1994.

⁶ "N.Y. State of Mind", *Illmatic*, 2013

⁷ "Memory Lane (Sitting in da Park)", *Illmatic*, 2013

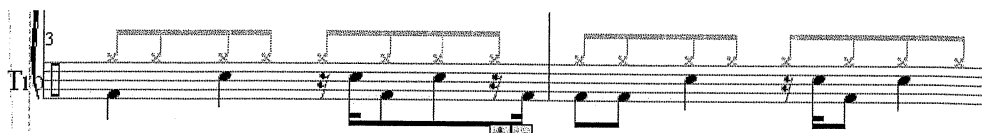
⁸ "Represent", *Illmatic*, 2013

⁹ Bilag 1 og bilag 1a

¹⁰ Kool & The Gang. Live at PJ's. Hollywood, De-Lite, 1971. <http://goo.gl/CJRir8> 5.29 sek

der ligger på en 16-del i slutningen af a1, og to 8-dels store trommeslag på 1 og 1 og i a2. Dette sample udgør nummerets gennemgående rytmisk funderede sample¹¹.

Tempoet er sænket betydeligt, for at opnå det klassiske 85-95 hiphop Bpm. Dette bevirker, at trommerne får en helt anden lyd og rolle i sangen. De bliver mere fremtrædende og aggressive, og da trommerne er indspillet med en trommemaskine¹², har DJ Premier kunne gøre flowet på trommerne langt mere "laidback", samtidig med at det lave tempo skaber et tungt fundament for nummeret. Udover er der blevet tilføjet ekstra slag i storetrommen og lilletrommen, i forhold til originalen, hvilket giver den karakteristiske hiphop fornemmelse:

Lilletrommen holder pulsen, ved konstant at ligge på 2 og 4, alt imens den skaber en swingende fornemmelse ved at ligge på en 16-del efter 3 slaget.

Stortrommen markerer 1 slaget, og på den måde en ny takts begyndelse, men afviger fra 3 slaget. Dette resulterer i en aggressiv fornemmelse, samtidig med at beatet opretholder et swingende, jazzet flow, der er en af grundstenene i *Illmatic's* lydbillede og DJ Premiers produktioner.¹³ Det skal tilføjes at nummeret ikke er i swing, da hi-hatten spiller rene 8-dele, men at den måde trommerne er komponeret på, giver følelsen af swing, uden dens fulde tilstedeværelse.

Klaveret, eller det mange ville høre som nummerets basgang, er samplet fra "Joe Chambers" nummeret "Mind Rain"¹⁴, og er et samplet klaverostinat på en takt, spillet på de dybe oktaver. Dette udgør nummerets gennemgående harmonisk funderede sample¹⁵, der udgør ryggraden for nummeret og findes igennem næsten hele nummeret. Klaverets funktion er at akkompagnere, og at lægge en bund, gennem nummerets utrolig lange A stykker (1 vers = 40 takter, 2 vers = 36 takter). Det der skaber bas fornemmelsen i Nas' nummer, er den måde de har "pitchet" klaveret ned på, muligvis for at "beat-matche" de andre samples/tempoet, altså sænke tempoet på ostinatet, for at få det ned til tempoet trommerne er sat i. Dette er generelt for hiphop, lavet på trommemaskiner, da deres samples højst sandsynligt har været i forskellige tempi.

¹¹ ¹¹ Lund-Olesen, Søren og Meeseburg, Thomas. *Rap, Historie og Analyse*. Udgave 1. København, Systime 2013. S. 122.

¹² DJ Premier brugte en MPC 5000, til sine produktioner.

¹³ Dyson, Michael Eric. Daulatzai, Sohail. *Born To use Mics, Reading Nas's Illmatic*. New York: Civitas Books 2010. s.118

¹⁴ Chambers, Joe. *Double Exposure*. New York, Muse Records, 1977. <http://goo.gl/itRfIY> 1.06 sek

¹⁵ Lund-Olesen, Søren og Meeseburg, Thomas. *Rap, Historie og Analyse*, 2013. S. 122.

Klaverostinatet der er venstrehånds basgangen der går i C#, er efterfulgt, i den sidste 8-del af takten (4og), af akkorden C#mol11. Dette skaber en "call-respond" effekt, der giver variation i ostinatets ellers statiske opbygning. Denne variation, selvom den forekommer igennem hele nummert, gør nummeret mere interessant at lytte til, og udfordrer det ellers meditative ostinat.

Venstrehånds ostinatet er bygget op omkring C#mol skalaen, hvor alt tonematerialet passer ind, og skaber en dyster mol fornemmelse. Dog er der i basostinatet en altereret tone der ligefrem skaber et tritonus-interval. Intervallet G# til D underbygger den dystre og aggressive stemning i nummeret, og sammenspiller med Nas' aggressive og hårdtslående flow. Dette vil blive uddybet senere hen.

Det sidste sample brugt i *N.Y State of Mind* er fra "Donal Byrd" nummeret Flight Time¹⁶. Her har DJ Premier samplet en meget lys trompetlyd, som fungerer i introen, omkvædet og outroen på *N.Y State of Mind*.

Den originale trompet lyder nærmest programmeret, eller som en meget lys tone på et klaver, men efter Premier har pitchet den ned og "tune-matchet" den en tone, hvori den lyder passende i forhold til basostinatets toneleje, kan man snildt høre lyden af en traditionel trompet.

Trompeten lyder dog også som en alarm, eller som et vækkeur. Og i andet vers rapper Nas' at han drømte han var "gangster"(har mange penge), alt i mens pianostinatet breaker, og kun trommer og trompet fortsætter i 4 takter. Når "alarmen" stopper (læs. trompet/beep), "vågner" Nas op fra sin drøm, og er tilbage i virkeligheden, hvor han ikke er gangster, men "Just a nigga walking with his finger on the trigger" (Nas, *N.Y State of Mind*. 2 vers).

I starten af Donald Byrds nummer, forekommer lyden af en flyvemaskine der letter. Dette har DJ Premier valgt at tage med, men kun slutningen af "take off", så der kun høres en lav støj i baggrunden. Dette har flere indvirkninger på de tematiske forhold i nummeret.

Støjen kan både høres som noget urbant; "*New York State of Mind*", og altså give en følelse af at være i støj og storbylarm når man hører nummeret, hvilket passer udemærket til nummerets titel og tematik.

¹⁶ Byrd, Donald. Black Byrd. New York, Blue Note Records,1973. <http://goo.gl/608Jwc> 0.18 sek

Derudover er fraværet af flyvemaskinen interessant. Det kan give en klaustrofobisk fornemmelse af det at være i byen (læs. Ghettoen), og ikke have mulighed for at stikke af, dette underbygges af Nas' tekster. Alt dette vil jeg komme nærmere ind på i min lyriske analyse.

Samplet virker i denne sammenhæng som variationen på de ellers meget lange og statiske vers, og giver os også en fornemmelse af kaos og forvirring, grundet trompetens stædige lyd og beliggenhed.